

Мацієвич Т.О.

к.е.н., доцент

Іванів М.О.

к. с.-г.н., доцент

Філь А.Р.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету

м. Херсон, Україна

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Загальновідомо, що глобальна зміна клімату – це одна з найбільших екологічних проблем, що наразі постала перед людством. По своїй суті державна екологічна політика, спрямована на вирішення існуючих екологічних проблем, що призводять до негативних екологічних, соціальних та економічних наслідків, а також на попередження їх виникнення й поширення.

Згідно з Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, в результаті людської діяльності відбулося істотне збільшення концентрації парникових газів в атмосфері, що посилює природний парниковий ефект, і може призвести до додаткового потепління поверхні і атмосфери Землі та несприятливо вплинути на природні екосистеми і людство [1].

Як зазначається в Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забруднення атмосферного повітря є однією з найгостріших екологічних проблем. Адже, рівень забруднення атмосферного повітря великих міст і промислових регіонів є високим, незважаючи на спад виробництва в Україні [2].

З одного боку, зазначена стратегія тісно пов'язана з розширенням участі України у досягненні найголовніших Цілей Сталого Розвитку ООН, зокрема, сприяння сталому розвитку сільського господарства й вжиттю невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками. Водночас, із іншого боку, Стратегія забезпечить дотримання взятих Україною зобов'язань у сфері зміни клімату Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [3].

Погоджуємось із думкою П. Ю. Пресіч [4], що формування ефективних механізмів управлінського впливу на процес землекористування потрібно реалізовувати через поєднання таких складових державної політики у даній сфері: по-перше, держава шляхом розробки та реалізації адміністративних, правових, інституціональних та організаційних засобів визначає інструменти і засоби використання земельних ресурсів, встановлює механізми поєднання державних, громадських та приватних інтересів в їх інтегрованому поєднанні.

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

По-друге, держава шляхом визначення правил та процедур відшкодування завданих природі збитків формує модель реалізації ринкових відносин у сфері природокористування.

Отже, відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату основними пріоритетами державної політики в сфері зміни клімату до 2030 року є:

- зміцнення інституційної спроможності щодо формування і забезпечення реалізації держполітики у сфері зміни клімату (зокрема, шляхом забезпечення імплементації положень Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, пов'язаних із зміною клімату тощо);
- запобігання зміні клімату через скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави;
- адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату до національного рівня, приділяючи пріоритетну увагу діям тих громад і секторів економіки, які є найбільш вразливими до впливів зміни клімату) [5].

Слід зазначити, що Україна, поступово вносить на законодавчому рівні відповідні рішення по боротьбі з данною проблемою. План дій з боку держави щодо вирішення проблем, пов'язаних з впливом зміни клімату повинен включати сукупність заходів, які направлені на досягнення спільної мети – мінімізації вразливості України в сфері управління та охорони земельних ресурсів до змін клімату. Паралельно має розпочатися процес розробки нових заходів політики, включаючи програми посилення спроможності та системи раннього попередження; широке залучення зацікавлених сторін і обговорення в рамках процесу розробки політики є важливими з огляду на місцеві особливості наслідків зміни клімату та потенційних заходів з адаптації.

Список літератури

1. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 1992 (ратифікована Законом України від 29.10.1996 р. № 435/96-ВР). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044
2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
3. Стратегія адаптації до змін клімату сільського, лісового та рибного господарств України до 2030 року https://www.uahhg.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/Стратегія-адаптації-до-зміни-клімату-сільського-лісового-та-рибного-господарств-України-до-2030-року_29.05.19.pdf.
4. Пресіч П. Ю. Формування механізмів державного регулювання земельних відносин в українській державі / П. Ю. Пресіч. // Демократичне врядування. - 2015. - Вип. 15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2015_15_20

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

5. Аналітичний звіт «Базове дослідження стану та напрямів розвитку екологічної політики України та перспектив посилення участі організацій громадянського суспільства у розробці та впровадженні політик, дружніх до довкілля» (період: 2018 - січень 2019). Київ. 2019.

Крупіца Д.О.

к. с.-г. н., старший викладач

Груша О.С.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету

м. Херсон, Україна

ПРОБЛЕМАТИКА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Глобальна зміна клімату – одна з найгостріших екологічних проблем які стоять перед людством. Згідно прогнозів провідних міжнародних наукових центрів з дослідження клімату, протягом наступного століття температура підвищиться на 2-5 градусів за Цельсієм. Такі темпи глобального потепління спричиняють серйозні кліматичні зміни і різні екосистеми опиняться під загрозою зникнення.

Сьогодні можна зі впевненістю сказати, що значні кліматичні зміни вже відбуваються. Якщо ми не розпочнемо активно діяти, то вже незабаром наблизимось до тої межі, коли глобальну зміну клімату зупинити буде вже неможливо і життя на планеті у майбутньому буде під загрозою. [1].

Південь України завжди славився своїми вітрами та посухами, а з світовими кліматичними змінами вони стають ще сухішими та сильнішими. Важливим кроком до адаптації цих змін стало так зване «приборкування» вітрів і використання їх для створення зеленої електроенергії. Все більше земельних ділянок наділяються для будівництва вітрових та сонячних електростанцій, які стануть більш екологічно-чистою альтернативою атомним та гідроелектростанціям.

Для того, щоб реалізувати будівництво даних споруджень відбирають земельні ділянки, які потерпають від посушливого клімату та найкращий вибір їх використання буде надати в оренду, яка приносить користь. Новостворені ОТГ, сільські та селищні ради приймають рішення надати землі (в межах своїх повноважень) у строкове, платне використання, що поповнюватиме місцевий бюджет та покращить благоустрій.

Звісно, що такі рішення мають і позитивні, і негативні наслідки. Тому необхідно зробити невеликий аналіз поняття «оренди землі», знайти плюси,